

Začiatkom januára sme s Drahošom hodili reč, bude zimný kurz VHT, ktorý organizuje Prešovský vysokohorský klub (PREVYK), ktorý vedie Peťo Kalenský spolu s ďalšími inštruktormi. Počuli sme od kamarátov horolezcov, ktorí absolvovali ten kurz, že je kvalitný a tak teda užitočný. A navyše nie je vôbec drahý (38 EUR aj s ubytkom).

Slovo dalo slovo a už sme sa prostredníctvom e-mailu skontaktovali s Peťom Kalenským, či ešte sa môžeme prihlásiť a lala ho, ešte sme mohli. Prihlásili sa aj ďalší naši kamaráti Duško, Bibka, Miláčik, Lukáš a Jaro.

V piatok večer sme sa mali stretnúť na Brnčalke, kde mal byť nejaký úvod a nácvik základných uzlov, no a zlatým klincom celého bolo kopanie zahrabu.

Keďže učím na gymnáziu, kde v piatok bolo práve uzavieranie polročných známok, ktoré bolo potrebné zapísať do všelijakých formulárov a elektronických systémov, nebolo reálne stihnúť večerný úvod kurzu a tak sme sa dohodli s Miláčikom, ktorý tiež mal nejakú robotu, že dôjdeme spolu na chatu v noci. O 19:20 odchádzal osobák z Košíc do Popradu, kde o 21:20 nás čakal Miláčikov známy s autom a odviezol nás do Bielych vôd. Okolo 22:00 sme na Bielej vode a vyrážame hore. Bola chladná, jasná noc, takže dalo sa kráčať v pohode bez zapnutých čeloviek. Cesta nám ubiehala rýchlo a ani sme sa nenazdali vynorili sme sa z lesa do pásma kosodreviny, kde sa nám odkrývali veľikáni doliny Zeleného plesa ako Jastrabka, Kozí štít, Jahňací štít, Malý Kežmarský štít zas po ľavej strane a ďalej nad Veľkou Zmrzlou dolinou dominovali Baranie rohy a Pyšný štít. Nuž bolo to nádherné vo svite Mesiaca a množstva hviezd, pocukrované bielym snehom. Ani sme neľutovali, že sme šli v noci. To ticho, ten pokoj sa nedá vyjadriť. Keď sme už zbadali vysvietenú chatu v diaľke, urobili sme si malú prestávku a vyžívali sa prostredím. Na chatu sme došli okolo 0:30. Ešte bola služba v kuchyni a tak sme si objednali pohár čaju a dva kalíštek demänovky. Pri jednom stole ešte sedela jedna väčšia partia a pri jednom stole sedel Lukáš, čo ma dosť prekvapilo, že ešte nekope záhrab. Po dopití sme šli na izbu a oddali sa nočnému oddychu a ja ako inak - nočnému chrápaniu ...

V sobotu sme stávali pred siedmou a ráno sme si varili čaj vonku zo snehu. Niektorí si navarili aj kávu a ja som si chlípil trochu od Duška. Niektorí mali raňajky zas predplatené a tak tí raňajkovali v chate. Pre kurzistov bolo povinné variť vonku ako súčasť výcviku. Počasie bolo nádherné, mrazivé čisté, krásne výhľady. Ráno som stretol aj Janka Guniša (Large), môjho bývalého kolegu ešte z univerzity. Veľmi ma to potešilo ho opäť vidieť. Je stále taký vysoký a usmievavý.

Postupne okolo ôsmej hodiny sme sa zhromažďovali pred chatou, kde sme sa mali rozdeliť do skupín približne po päť ľudí na jedného inštruktora. Ja, Drahoš, Duško, Bibka a Miláčik sme sa pripojili k Ifkovi <http://www.peterivancak.com/VHT/lfko.html> . Ďalší inštruktori boli Peťo Kalenský, Janko Guniš a Rišo Bodnár. Snáď som nezabudol na niekoho. Ustrojili sme sa – sedačka a hrudný úvaz ktoré sme prepojili šlingami tak ako sa to zvykne pri postupe na ľadovci, mačky, prilba a na sedačku sme si dali zopár karabín a prusíkov. Každé družstvo sa vybralo na výcvik na iné miesto v doline Zeleného plesa. My sme sa po počiatočnom motaní pohli smerom k Flaške, kde sme zabočili doprava smerom k Jastrabke. Dakde tam blízko sa motal aj Peťo Kalenský so svojou družinou.

kotrmelce a tak.

Už počas šľapania Ifko nám porozprával názvy kopčiek okolo nás počnúc Žeruchovými vežami, Kozím štítom, Jahňacím štítom, Jastrabou vežou, Kolovým štítom, Čiernym štítom, Baraními rohmi na konci Veľkej zmrzlej doliny, potom Spišský štít, Malý Pyšný štít, Pyšný štít, Kežmarský štít, Malý Kežmarský štít. Upozornil nás, že čakam sa drží smerom k svahu a tak sme si to hneď skúšali. Ako sme došli na miesto zložili sme ruksaky a začal samotný výcvik, už som sa tešil.

Najprv ako sa schádza snehovým svahom dole, pokiaľ svah nie je príliš strmý tak tvárou smerom dolu, nohy trochu naširoko a trup trochu nahnutý smerom dole, tak sme si trochu pošlapali.

A potom prišiel nácvik brzdenia pri páde na svahu. Bolo to aj celkom dobrodružné. Pri treťom „spuste“ sme už skúšali aj nejaké

Potom nácvik postupu v družstve, nácvik naviazania sa kde som sa naučil nový uzol, takzvaný motýlik Ifkovou metódou, ktorý sa využíva na zabrzdenie pri páde do ľadovcovej trhliny. Cvičili sme zároveň reakciu družstva pri páde jedného člena. Potom prišli na rad, štandy v snehu. To bolo veľmi zaujímavé a poučné. Ja s Miláčikom sme boli testermi na pevnosť štandu, vďaka našej hmotnosti. Tak aspoň na niečo je tá hmotnosť dobrá. Ďalej sme skúšali istenie prvolezca/druholecza zo štandu. Potom sa našiel ľad a skúšali sme zavrtáť ľadovcovú šrubu a aj zavesiť sa do nej. Na záver sme skúšali vyťahovanie priateľa z trhliny. To bola najkomplikovanejšia časť, kvôli väčšiemu množstvu uzlov a mechanizmov (napr. kladka). Bola dosť zima (cca -15 stupňov), tak sme si to vyskúšali len dvaja ja a Drahoš. To je ale vec cviku, jednoducho to treba mať nacvičené tak aby sme to vedeli automaticky použiť. Pomaly okolo 15tej hodiny sme sa pohli naspäť k chate kde sa postupne vracali všetky skupiny. Ešte sme debatovali s Largom o postupe pri automatickom odšrubovaní ľadovcovej šruby pri sťahovaní lana. Pekný systém, tí čo to vymýšľali museli byť veľmi tvoriví páni (alebo dámi ?).

Okolo 16.00 sme sa zišli v jedálni s Ifkom a ešte sme cvičili uzly a pritom sme sa občerstvovali pivkom a posilňovali kalíštekmi dobrej demänovky. Aj náladička celkom dobre gradovala. Večer sme sa zišli všetci v predsieni, kde mal príhovor Peťo Kalenský o rôznych materiáloch a Ifko o prvej pomoci. Ako figurant mu slúžila Bibka. Ifko má dobrý výber, lebo očarujúci úsmev figuranta prebudil už aj niektorých podriemkávajúcich poslucháčov (vrátane mňa).

V nedeľu ráno bola prednáška o lavínovej problematike, ktorú viedol Peťo, Large a Rišo. Bolo to veľmi zaujímavé a dôležité. Hovorilo sa o vyhľadávaní zasypaného pomocou piepsov (Peťo), určovanie sklonu svahu a vyhľadávanie pomocou lavínovej sondy (Large) a určovanie lavínového nebezpečenstva (Rišo). Po prednáškach začala praktická časť priamo v teréne. Vonku snežilo, fúkal vietor, bola taká pravá horská atmosféra. Rozdelili sme sa na tri skupiny a postupne prešli tri stanovišťa, kde bol praktický nácvik toho, čo sme sa dozvedeli z prednášok. Na jednom stanovišti bol

Peťo Kalenský, kde nám názorne ukázal prácu s piepsom. Na druhom zas Janko (Large), kde sme si vyskúšali vyhľadávanie lavínovými sondami. Robil som aj figuranta tak, že som vošiel do pripraveného záhrabu a ostatný mali sondou rozoznať či pichajú do človeka alebo do iného predmetu. Zábavné bolo keď som dostal bod do zadku. Najprv som vliezol hlavou do vnútra takže pri otvore som mal nohy a Janko mi odporučil, že keby sa zosypal záhrab tak nech sa otočím aby som mal hlavu pri otvore. Keď som si predstavil, že by ma to zasypalo, napriek tomu že hneď v blízkosti boli záchrancovia tak som sa aj trochu bál. Druhý figurant bol Miláčik. Potom sme šli na tretie stanovište kde bol Rišo a ukázal nám ako sa zistí sklon svahu pomocou paličiek a ukázal nám ako sa robí nórška sonda (pozri aj <http://www.kstst.sk/pages/vht/lavtest.htm>) na určenie lavínového nebezpečenstva (prieskum vrstiev snehovej pokrývky). Sklon svahu sa určí tak, že si odtlačíte na sneh jednu paličku. Označme si jednu paličku symbolom A, druhú paličku symbolom B. Jeden koniec paličky A zapichnete na horný koniec odtlačku a k druhému koncu priložíme jeden koniec paličky B. Necháme paličku B visieť voľne, kde bude mať zvislý smer a druhý jej koniec sa dotýka svahu. V prípade, že sa dotkne presne druhého konca odtlačku tak sa jedná o rovnostranný trojuholník a z prepočtov dostávame, že sklon svahu je 30 stupňov a čím bližšie k hornému koncu tým je menší sklon (v prípade, že je to rovno horný koniec tak sklon je 0 stupňov), čím ďalej od horného konca tak sklon je väčší. V prípade, že palice majú meter tak každých 10 cm činí 3 stupne mínus resp. plus voči 30 stupňom.

A tu je koniec kurzu a cesta naspäť do doliny. Tu by som rád poďakoval dvom chlapom z kurzu, ktorý nás zviezli do Popradu. Ivan je z Rožňavy a Peter z Popradu. Určite sa ešte stretneme a dáme nejaký ten kalíštek pivka.

No dosť výpočtov, je načase zhodnotiť celkovo kurz. Hodnotím ho výborne, jeho prednosťou je, že všetko sme si vyskúšali priamo v teréne. Peťo síce, je svojský a aj trochu prchký, ale je veľmi zodpovedný čo je veľká prednosť. Takisto ostatní inštruktori, boli veľmi priateľskí a zodpovední. Veľmi rád prídem aj niekedy nabudúce si to zopakovať a odporúčam vrelo aj horolezcom, ktorí začínajú svoje pôsobenie v zimných horách a takisto všetkým vysokohorským turistom, ktorý chcú sa dostať na vyššie kopce, kde treba prekonávať ľadovce. Veľmi rád spomínam na víkend strávený s PREVYKom.

Ďakujem a opäť niekedy v horách alebo dolinách !

V Košiciach 13.2.2011

Peter Mlynárčik (HO Zádiel)